

Osby kommun

Uppföljande granskning av 2022 års
granskningar

Imelda Kimblad och Amanda Abrahamsson
Januari 2024

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Building a better
working world

Syftet med uppföljningen

Bakgrund och genomförande

- ❖ En viktig del av revisionens arbete är att följa upp tidigare granskningar för att se vilka effekter rekommendationer har fått.
- ❖ Revisionen har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat att följa upp fem fördjupade granskningar från 2022.
- ❖ I denna uppföljning har frågeställningar skickats till förvaltningschef för respektive styrelse/nämnd. Avstämningar har främst gjorts via e-post.
- ❖ Uppföljningen avser de rekommendationer som har lämnats i granskningsrapporter från 2022.

Syfte

- ❖ Syftet har varit att bedöma huruvida kommunstyrelsen, nämnderna och bolagsstyrelserna har beaktat revisionens bedömningar och rekommendationer och om tillräckliga åtgärder har vidtagits.
- ❖ Följande granskningar ingår:
 - ❖ Granskning av budgetprocessen
 - ❖ Granskning av IT- och informations säkerhet
 - ❖ Granskning av samverkan av IT-frågor
 - ❖ Granskning av överförmyndaren
 - ❖ Granskning av bolagens interna kontroll (lekmannarevision)

A hand is shown holding a crystal ball in the foreground. The crystal ball reflects the surrounding landscape, which includes a calm lake and a dense forest of trees with autumn foliage. The background is slightly blurred, emphasizing the hand and the crystal ball. A large, semi-transparent yellow rectangle is overlaid on the right side of the image, containing the title text.

Granskning av budgetprocessen

Granskning av budgetprocessen

Bakgrund

Sammanfattning 2022 års granskning

- ❖ Granskningen syftade till att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen. Granskningen avsåg kommunstyrelsen.
- ❖ Den sammanfattade bedömningen var att kommunstyrelsen bör stärka sin styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen. Bedömningen grundade sig i att det saknades samlade och dokumenterade styrprinciper för budgetprocessen. Därtill var instruktioner utspridda vilket försvårar möjligheten att följa processen.
- ❖ I granskningen konstaterades vidare att det saknades ett långsiktigt och strategiskt perspektiv i budgetprocessen. Därtill fanns brister i investeringsplaneringen som del av budgetplaneringen. Det framkom att det rådde olikheter nämnderna emellan i graden av vilken förklarande information som ges till kommunstyrelsen.
- ❖ Enligt kommunstyrelsens svar skulle en översyn av budgetprocessen påbörjas under 2022.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen rekommenderades att:

- ❖ Tydliggöra budgetprocessen och dess styrande principer.
- ❖ I tillämpningsanvisningar förtydliga vilken information som nämnderna ska återrapportera.
- ❖ Stärka det långsiktiga perspektivet i budgetarbetet.
- ❖ Säkerställa att investeringsplaneringen motsvarar organisationens kapacitet.

Granskning av budgetprocessen

Kommunstyrelsen

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
Tydliggöra budgetprocessen och dess styrande principer.	<ul style="list-style-type: none">❖ Under 2022 har det arbetats fram en ny process för planering av mål och ekonomi (budgetprocess). Arbetet resulterade i att en ny riktlinje för <i>Planera mål och ekonomi</i> (2022-12-04) samt en riktlinje för <i>Styrning och styrmodell</i> (2022-12-04) antogs under 2022.❖ Av riktlinje <i>Planera av mål och ekonomi</i> framgår processen för planering av mål och ekonomi samt hur uppföljning detsamma ska genomföras. Riktlinjen redogör för vilka dokument som ingår i arbetet med mål och ekonomi, vilken instans som styr och fastställer dokumenten (politisk styrning eller verksamhetsstyrning) samt när i tid dokumenten fastställs.❖ Därtill har en ny resursfördelningsmodell tagits fram som grund för det övergripande budgetarbetet. Av <i>Budget och flerårsplan 2025-2027</i> framgår principer för resursfördelning. Enligt principerna baseras resursfördelningen på befolkningsprognos, styckkostnader och nyttjandegrad.
I tillämpningsanvisningar förtydliga vilken information som nämnderna ska återrapportera.	<ul style="list-style-type: none">❖ Av riktlinjen <i>Planera mål och ekonomi</i> framgår hur och när uppföljning ska genomföras samt till vilken instans.❖ Enligt uppgift pågår ett ständigt arbete med att utveckla informationen i de uppföljningsrapporter som lämnas till de förtroendevalda.❖ Det finns en rapportmall i kommunens verksamhetssystem Stratsys som ska användas av samtliga förvaltningar vid uppföljning av budget, vilken vi har tagit del av. Samtliga förvaltningar ska ange samma grunduppgifter enligt mallen. Informationen ska omfatta budget, utfall, avvikelse, prognos och kommentarer till avvikelser samt förslag till åtgärder utifrån avvikelse.
Stärka det långsiktiga perspektivet i budgetarbetet.	<ul style="list-style-type: none">❖ Den nya resursfördelningsmodellen tar hänsyn till volymförändringar baserat på befolkningsprognos.❖ Enligt riktlinjen <i>Planera mål och ekonomi</i> är utgångspunkten för resursfördelningen föregående års budgetram. Syftet är att därigenom skapa förutsättningar för mer långsiktig planering i budgetarbetet.❖ Driftbudgetramen planeras för kommande fyra åren.
Säkerställa att investeringsplaneringen motsvarar organisationens kapacitet.	<ul style="list-style-type: none">❖ I samband med översynen av budgetprocessen har det enligt uppgift gjorts en översyn av investeringsbudgetprocessen. I riktlinjen <i>Planera mål och ekonomi</i> framgår att investeringar planeras i februari till mars, nämnderna beslutar om investeringsbudget årligen i november och kommunfullmäktige beslutar årligen om kommunens totala investeringsbudget i juni. Därefter har en processkartläggning gjorts. Enligt uppgift pågår därtill ett arbete med att ta fram nya riktlinjer för investeringar.❖ Investeringsbudgeten sträcker sig från 2025 till 2027 vid tillfället för uppföljningen.❖ Vi noterar att genomförandegraden år 2022 och 2023 var 67,5 procent respektive 99 procent vilket är en förbättring mot år 2021.

Samlad bedömning

Kommunstyrelsen

Rekommendation	Bedömning	
Tydliggöra budgetprocessen och dess styrande principer.	Vi bedömer att kommunstyrelsen vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen grundas på att det numera finns samlade dokumenterade styrprinciper för budgetprocessen. Därtill baseras nuvarande resursfördelning på befolkningsprognos.	✓
I tillämpningsanvisningar förtydliga vilken information som nämnderna ska återrapportera.	Vi bedömer att kommunstyrelsen vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att det i styrande dokument framgår när och hur uppföljning ska ske samt till vilken instans. Därtill bedömer vi att det, genom framtagna rapportmall, tydliggjorts vilken information som kommunstyrelsen ska få ta del av.	✓
Stärka det långsiktiga perspektivet i budgetarbetet.	Vi bedömer att kommunstyrelsen delvis vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Det är positivt att det numera finns en resursfördelningsmodell som tar hänsyn till volymförändringar grundade i befolkningsprognosen. Dock saknas fortfarande en långsiktig planering.	—
Säkerställa att investeringsplaneringen motsvarar organisationens kapacitet.	Vi bedömer att kommunstyrelsen delvis vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen grundas på att det har skett en översyn av investeringsbudgetprocessen och att det pågår arbete med att ta fram nya riktlinjer för investeringar. Vi ser positivt på att genomförandegraden numera är hög. Vi noterar dock att investeringsbudgeten fortfarande är har ett allt för kortsiktigt perspektiv.	—

Sammanfattning

Kommunstyrelsen

Den uppföljande granskningen har visat att kommunstyrelsen har stärkt sin styrning, uppföljning och kontroll avseende budgetprocessen genom att besluta om nya samlade riktlinjer för planering av mål och ekonomi. Därtill ser vi positivt på att en ny resursfördelningsmodell har tagits fram som tar hänsyn till volymförändringar grundade i befolkningsprognosen.

Det saknas dock fortfarande en långsiktig planering i budgetarbetet och investeringsplaneringen.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen till stor del har vidtagit åtgärder i enlighet med de rekommendationer som lämnades av revisionen år 2022.

A hand holding a crystal ball over a lake with a forest in the background. The crystal ball reflects the surrounding landscape. A yellow diagonal overlay covers the right side of the image, containing the title text.

Granskning av IT- och informationssäkerhet

Granskning av IT- och informationssäkerhet

Bakgrund

Sammanfattning 2022 års granskning

- ❖ Granskningen syftade till att bedöma om det finns brister i kommunens interna kontroll kopplat till säkerställande av att arbetet med IT- och informationssäkerhet är ändamålsenligt. Granskningen omfattade kommunstyrelsen och samtliga nämnder.
- ❖ Den sammanfattande bedömningen var att Osby kommuns arbete med IT- och informationssäkerhet inte är ändamålsenligt. Bedömningen grundade sig på att Osby kommun hade en genomsnittlig mognadsgrad på 1,78 av 5,0 vilket är betydligt lägre än jämförbara kommuner.
- ❖ Kommunen hade inte implementerat ett ledningssystem samt saknade flera styrdokument. Därutöver saknades en dokumenterad och implementerad metod för att kontrollera efterlevnad. Slutligen saknades en dokumenterad rutin avseende hantering och dokumentation av informationssäkerhetsincidenter.
- ❖ I kommunstyrelsens svar på granskningen framgår att en säkerhetssamordnare med särskilt ansvar för informationssäkerhet, dataskydd och PUB-avtal skulle tillträda i november 2022.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen rekommenderades att:

- ❖ En kontinuitetsplan upprättas, beslutas och implementeras.
- ❖ Styrdokument upprättas och implementeras inom ett flertal identifierade områden avseende kommunens IT- och informationssäkerhetsarbete.
- ❖ En utbildningsplan upprättas avseende IT- och informationssäkerhet.
- ❖ En internkontrollplan avseende IT- och informationssäkerhet upprättas som täcker samtliga områden inom kommunens IT- och informationssäkerhetsarbete.

Granskning av IT- och informationssäkerhet

Kommunstyrelsen

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
<p>En kontinuitetsplan upprättas, beslutas och implementeras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Det har inte tagits fram en kontinuitetsplan. Vi noterar att framtagen riktlinje för informationssäkerhet innehåller ett strategiskt målområde avseende kontinuitetshantering. Enligt riktlinjen ska kontinuitetsplan tas fram för de mest kritiska informationstillgångarna inom kommunen. ❖ Besparingar har lett till att det inte var möjligt att anställa en informationssäkerhetsansvarig, vilket enligt uppgift påverkat på så sätt att arbetet med denna samt nedan rekommendation tagit längre tid än planerat.
<p>Styrdokument upprättas och implementeras inom ett flertal identifierade områden avseende kommunens IT- och informationssäkerhetsarbete.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Styrdokumentet avseende IT- och informationssäkerhet som saknades vid revisionen är enligt uppgift framtagna men har ännu inte beslutats politiskt. Det pågår en diskussion om det ska finnas både policy och riktlinje eller om det endast ska finnas en riktlinje. Enligt uppgift används de framtagna ej beslutade styrdokumentet i dagsläget som ett stöd i informationssäkerhetsarbetet då det inte finns några andra eller tidigare dokument. ❖ Det har tagits fram en policy samt en riktlinje för informationssäkerhet. Policyn redogör bland annat för mål, ansvarsfördelning, arbetssätt och uppföljning av informationssäkerhetsarbetet. Riktlinjen redogör i stora drag för samma information men mer fördjupat avseende målsättningar utifrån strategiska mål, övergripande mål och årliga mål. ❖ I 2022 års granskningsrapport konstaterades att riktlinjer och rutinbeskrivningar inom ett flertal områden avseende informationssäkerhet, däribland för behörighetshantering och brandväggspolicy, saknades. Vi noterar att framtagen policy och riktlinje inte omfattar samtliga dessa områden.
<p>En utbildningsplan upprättas avseende IT- och informationssäkerhet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Det finns inte någon dokumenterad utbildningsplan. ❖ En digital utbildning i informationssäkerhet pågår i kommunen (kallad NIMBLR) som är obligatorisk för all personal. Utbildningsinsatsen är enligt uppgift en del av kommunens risk- och sårbarhetsanalys och därmed är utbildningens innehåll inte möjligt att dela med revisionen. Över tid ska samtlig personal ha genomfört de olika passen som ingår i utbildningen.
<p>En internkontrollplan avseende IT- och informationssäkerhet upprättas som täcker samtliga områden inom kommunens IT- och informationssäkerhetsarbete</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Det har inte tagits fram en internkontrollplan avseende IT- och informationssäkerhet. ❖ Det finns ett antal system som berörs av informationssäkerhet, exempelvis system där personuppgifter och känslig information hanteras. Dessa system är enligt uppgift inlagda i KLASSA vilket är ett verktyg som hjälper organisationer att systematiskt arbeta med informationssäkerhet. Genom KLASSA har en handlingsplan tagits fram vilken finns i Stratsys. Vi har inte fått ta del av denna handlingsplan. ❖ Vi har tagit del av internkontrollplan 2024 för kommunens administrativa avdelning. Av planen framgår en risk avseende informationssäkerhet. Riskområdet som ska granskas är huruvida system där personuppgifter och känslig information hanteras finns inlagda i KLASSA samt att det finns en handlingsplan framtagen.

Samlad bedömning

Kommunstyrelsen

Rekommendation	Bedömning	
En kontinuitetsplan upprättas, beslutas och implementeras	Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att det har inte upprättats en kontinuitetsplan.	✘
Styrdokument upprättas och implementeras inom ett flertal identifierade områden avseende kommunens IT- och informationssäkerhetsarbete.	Vi bedömer att kommunstyrelsen till viss del vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Det har upprättats styrdokument i form av en policy och en riktlinje för informationssäkerhet. Däremot har dessa inte beslutats och därmed inte heller formellt implementerats i kommunens verksamheter.	—
En utbildningsplan upprättas avseende IT- och informationssäkerhet.	Vi ser positivt på att det pågår ett utbildningsarbete avseende IT- och informationssäkerhet som är obligatorisk för all personal. Dock bedömer vi att kommunstyrelsen inte har vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Detta då det inte har upprättats någon utbildningsplan inom området.	✘
En internkontrollplan avseende IT- och informationssäkerhet upprättas som täcker samtliga områden inom kommunens IT- och informationssäkerhetsarbete	Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att det inte upprättats någon internkontrollplan specifikt avseende IT- och informationssäkerhet. Vi ser däremot positivt på att det ingår en risk avseende informationssäkerhet i internkontrollplan för den administrativa avdelningen 2024 men denna bedöms inte täcka samtliga riskområden. Detta bedöms som en brist.	✘

Sammanfattning

Kommunstyrelsen

Den uppföljande granskningen visar att det fortfarande inte finns en upprättad, beslutad och implementerad kontinuitetsplan. Det har inte heller upprättats någon utbildningsplan avseende IT- och informationssäkerhet. Dock har det införts en utbildning i informationssäkerhet som är obligatorisk för all personal. Vidare har det inte upprättats en internkontrollplan avseende IT- och informationssäkerhet som täcker samtliga områden inom kommunens IT- och informationssäkerhetsarbete. Dock återfinns en risk avseende informationssäkerhet i den administrativa avdelningens internkontrollplan för 2024 vilket är positivt men inte tillräckligt.

Vad gäller upprättande och implementering av styrdokument avseende kommunens IT- och informationssäkerhetsarbete kan vi konstatera att det skett ett visst arbete då det tagits fram en policy samt riktlinjer för informationssäkerhet. Dock har inga av dokumenten beslutats.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen till liten del har vidtagit åtgärder i enlighet med de rekommendationer som lämnades av revisionen år 2022.

A hand holding a crystal ball over a lake with a forest in the background. The crystal ball reflects the surrounding landscape. A yellow diagonal overlay covers the right side of the image, containing the title text.

Granskning av samverkan av IT-frågor

Granskning av samverkan av IT-frågor

Bakgrund

Sammanfattning 2022 års granskning

- ❖ Granskningens syfte var att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig uppsikt och ägarstyrning av IT kommuner i Skåne AB. Granskningen belyste särskilt övergången och utvärderingen av denna. Granskningen avsåg kommunstyrelsen.
- ❖ Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen bör stärka uppsikten av IT kommuner i Skåne AB i enlighet med ansvaret i reglementet.
- ❖ Bedömningen grundade sig i att det saknades en sammanställd uppföljning av verksamhetsplanen och att kommunstyrelsen ej tar del av uppföljningen. Därtill borde också återrapportering av bolagets måluppföljning säkerställas. Därutöver hade övergången inte utvärderats på ett samlat, dokumenterat och strukturerat sätt.
- ❖ Av kommunstyrelsens svar på granskningen framgår att en ny samverkansorganisation planeras och beräknas träda i kraft mars 2023.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen rekommenderades att:

- ❖ Säkerställa en kontinuerlig återrapportering av uppföljningen av målsättningarna i verksamhetsplanen i enlighet med uppsiktsplikten.
- ❖ Genomföra en samlad utvärdering av övergången till IT kommuner i Skåne AB avseende såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska effekter. Detta kopplat till de initiala målen och önskvärda effekterna.
- ❖ Genomföra fördjupade efterforskningar kring orsakerna till de låga resultaten i NKI-mätningar.

Granskning av samverkan av IT-frågor

Kommunstyrelsen

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
<p>Säkerställa en kontinuerlig återrapportering av uppföljningen av målsättningarna i verksamhetsplanen i enlighet med uppsiktsplikten.</p>	<ul style="list-style-type: none">❖ En ny systemförvaltningsmodell tagits fram för Unikom. Syftet med den nya styrmodellen är enligt underlag att utgöra ett stöd och vägledning samt att skapa ett gemensamt arbetssätt genom att definiera och tydliggöra roller, ansvar, mandat och arbetsområden. Av verksamhetsplan för 2024-2025 framgår inga formulerade målsättningar. Istället redogörs för ett antal fokusområden.❖ Det finns ingen separat dokumentation för redovisning av verksamhetsmål eller fokusområden till styrelsen. Enligt uppgift har Unikom vid ägardialoger redovisat bolagets verksamhet utifrån givna frågeställningar. Unikom:s VD träffar kommunstyrelsens arbetsutskott 2-4 gånger om året i syfte att informera styrelsen om verksamheten. Vi har tagit del av minnesanteckningar från ägardialoger 2024. Av dessa framgår att styrelsen informerats om det ekonomiska läget i enlighet med ett av verksamhetsplanens fokusområden. Dock framgår ingen ytterligare återrapportering kring övriga fokusområden.
<p>Genomföra en samlad utvärdering av övergången till IT kommuner i Skåne AB avseende såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska effekter. Detta kopplat till de initiala målen och önskvärda effekterna.</p>	<ul style="list-style-type: none">❖ Det har inte genomförts en samlad utvärdering av övergången till IT-kommuner i Skåne AB avseende verksamhetsmässiga och ekonomiska effekter.❖ Av kommunstyrelsens svar på 2022 års granskning framgår att styrelsen ställer sig tveksam till att genomföra en samlad utvärdering med hänvisning till de stora resurser som skulle krävas. Enligt svaret ser kommunstyrelsen hellre att dessa resurser satsas på framtida utveckling samt säkerställer att uppföljning framåt sker på ett adekvat sätt.
<p>Genomföra fördjupade efterforskningar kring orsakerna till de låga resultaten i NKI-mätningar.</p>	<ul style="list-style-type: none">❖ En ny samverkansorganisation startades 2023-03-01 med syfte att förbättra förtroendet mellan kommunens personal och Unikom genom stärkt kommunikation och samarbete. I den nya samverkansorganisationen ingår enligt uppgift utvärdering av NKI-mätningar som görs i den kommunövergripande digitaliseringsgruppen. Utvärderingen består av en enkätundersökning som riktar sig till alla chefer i kommunen.❖ Våren 2024 gjordes en enkätundersökning av nöjdheten med kommunens stödfunktioner, däribland Unikom. Enkäten behandlade nöjdhet, enkelhet i kontakt, återkoppling, och bemötande. Resultatet visar på en förbättring inom alla fyra områden från 2023 till 2024. Utifrån enkätresultatet har en analys tagits fram innehållande åtgärder för förbättringar.❖ Det har tagits fram en strategisk plan för åren 2024-2027. Planens fokus är att öka effektiviteten samt att skapa kommungemensamma arbetssätt och verksamhetssystem för att kunna dra nytta av stordriftsfördelar. I planen framgår ingen koppling till NKI-resultat.❖ Från 2025-01-01 startar en ny enhet inom Unikom, samverkansenheten. Enheten ska samlas funktionerna tjänsteägare, automationsutvecklare och digitaliseringssamordnare, med målet att förbättra och samordna IT-tjänsterna.

Samlad bedömning

Kommunstyrelsen

Rekommendation	Bedömning	
Säkerställa en kontinuerlig återrapportering av uppföljningen av målsättningarna i verksamhetsplanen i enlighet med uppsiktsplikten.	Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Vi ser positivt på att det vid ägardialoger gjorts redovisningar av bolagets verksamhet och att det sker regelbundna träffar mellan Unikoms:s VD och kommunstyrelsens arbetsutskott. I minnesanteckningar återfinns uppföljning av det ekonomiska läget. Dock återfinns ingen ytterligare återrapportering kring arbetet med fokusområdena som ersatt målsättningarna i verksamhetsplanen.	
Genomföra en samlad utvärdering av övergången till IT kommuner i Skåne AB avseende såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska effekter. Detta kopplat till de initiala målen och önskvärda effekterna.	Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att det har inte genomförts en samlad utvärdering av övergången till IT-kommuner i Skåne AB avseende verksamhetsmässiga och ekonomiska effekter, med hänvisning till kommunstyrelsens svar på 2022 års granskning.	
Genomföra fördjupade efterforskningar kring orsakerna till de låga resultaten i NKI-mätningar.	Vi bedömer att kommunstyrelsen har vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att den kommunövergripande digitaliseringsgruppen genomför enkätundersökningar av nöjdheten med Unikom och att resultaten har förbättrats år 2024. Utifrån enkätresultatet har en analys tagits fram som innehåller åtgärder för förbättringar. Det saknas dock tidsplan och ansvarig för åtgärderna.	

Sammanfattning

Kommunstyrelsen

Den uppföljande granskningen visar att kommunstyrelsen inte säkerställt en kontinuerlig återrapportering av uppföljningen av verksamhetsplanens målsättningar eller fokusområden. Enligt uppgift redovisas bolagets verksamhet vid ägardialoger men utöver informationspunkter om det ekonomiska läget, saknas det dokumentation som styrker att styrelsen tagit del av uppföljning/återrapportering av verksamhetsplanens fokusområden. Vi ser positivt på att det sker regelbundna träffar mellan VD och kommunstyrelsens arbetsutskott.

Det har inte genomförts en samlad utvärdering av övergången till IT kommuner i Skåne AB utifrån verksamhetsmässiga och ekonomiska effekter.

Gällande genomförande av fördjupande efterforskningar kring orsakerna till de låga resultaten i NKI-mätningar så görs en utvärdering av nöjdheten med Unikom i den kommunövergripande digitaliseringsgruppen. Vi ser positivt på att 2024 års resultat visar en förbättring. Utifrån enkätresultatet har en analys tagits fram som innehåller åtgärder för förbättringar. Det saknas dock tidsplan och ansvarig för åtgärderna. Vidare ser vi det som positivt att en ny samverkansorganisation startats med syfte att förbättra förtroendet mellan kommunens personal och Unikom.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen till liten del har vidtagit åtgärder i enlighet med de rekommendationer som lämnades av revisionen år 2022.

A hand is shown holding a clear crystal ball. The crystal ball reflects the surrounding landscape, which includes a calm lake and a dense forest of trees with autumn foliage. The background is slightly blurred, emphasizing the hand and the crystal ball. A large, semi-transparent yellow rectangle is overlaid on the right side of the image, containing the title text.

Granskning av överförmyndaren

Granskning av Överförmyndaren

Bakgrund

Sammanfattning 2022 års granskning

- ❖ Granskningens övergripande syfte har varit att bedöma om överförmyndaren har säkerställt en smidig övergång av verksamheten samt om det finns en tillräcklig kontroll och uppföljning av verksamheten. Granskningen avsåg överförmyndaren.
- ❖ Den sammanfattande bedömningen var att det finns tillräcklig kontroll och uppföljning av verksamheten.
- ❖ Av granskningen framgår att verksamheten huvudsakligen har fungerat. Arbetet kring årsräkningar i och med verksamhetsflytten har inte fungerat smidigt.
- ❖ I granskningen lyftes att det är angeläget att överförmyndaren säkerställer att länsstyrelsens rekommendationer följs och att årsräkningarna slutförs för 2021.

Rekommendationer

Överförmyndaren rekommenderades att:

- ❖ Fortsatt följa upp verksamheten i enlighet med de mål, planer, rutiner och årshjul som är fastställda.
- ❖ Följa upp om de åtgärder som ska vidtas för att komma tillrätta med utmaningarna i verksamheten ger önskad effekt.

Granskning av Överförmyndaren

Överförmyndaren

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
Fortsatt följa upp verksamheten i enlighet med de mål, planer, rutiner och årshjul som är fastställda	<ul style="list-style-type: none">❖ Sedan granskningen gjordes 2022 har samverkansavtalet med Höörs kommun sagts upp och avslutades i december 2023. I dagsläget har Osby fortsatt en egen överförmyndare men verksamheten och administrationen sköts genom avtal med Kristianstad kommun. Även Östra Göinge och Hörby kommun ingår i samarbetet.❖ Enligt uppgift följer dagens samverkan med Kristianstads kommun nu gällande mål, planer och årshjul. Därtill träffar Osby kommuns representanter verksamheten i Kristianstad regelbundet.❖ Överförmyndaren träffar enligt uppgift handläggare och enhetschef med 3-4 veckors intervaller och däremellan vid behov. Inom tjänstepersonsorganisationen träffar den administrativa chefen övriga ansvariga chefer i samverkanskommunerna samt enhetschef i Kristianstad. Inledningsvis skedde månadsvisa träffar men nu varannan månad.
Följa upp om de åtgärder som ska vidtas för att komma tillrätta med utmaningarna i verksamheten ger önskad effekt.	<ul style="list-style-type: none">❖ Av 2022 års granskning framgår att en åtgärdsplan tagits fram vilken presenterats för Osby kommun av kanslichef och kommundirektör i Höörs kommun. Eftersom samverkansavtalet med Höörs kommun har avslutats kan verksamheten inte besvara frågan om vilka effekter de vidtagna åtgärderna har gett. Vi noterar dock att samverkansavtalet med Höörs kommun sagts upp och att överförmyndaren ingår i nytt samverkansavtal.❖ Enligt uppgift har flera av de utmaningar som identifierades i 2022 års granskning i stor utsträckning lösts i samband med att samverkansavtalet med Kristianstad kommun slutits.

Samlad bedömning

Överförmyndaren

Rekommendation	Bedömning	
Fortsatt följa upp verksamheten i enlighet med de mål, planer, rutiner och årshjul som är fastställda, samt	Vi bedömer att överförmyndaren har beaktat rekommendationen som lämnades vid granskningen år 2022. Bedömningen grundas på att överförmyndaren har täta avstämningar med verksamheten och konstaterar att verksamheten följer mål, planer rutiner och årshjul som är fastställda.	
Följa upp om de åtgärder som ska vidtas för att komma tillrätta med utmaningarna i verksamheten ger önskad effekt.	Vi bedömer att överförmyndaren har beaktat rekommendationen som lämnades vid granskningen år 2022. Bedömningen grundas på att det vidtogs åtgärder utifrån en åtgärdsplan och att det även är en åtgärd att säga upp samverkansavtalet och starta samverkan med Kristianstads kommun.	

Sammanfattning

Kommunstyrelsen och nämnderna

Uppföljningen visar att överförmyndaren har sagt upp samverkansavtalet med Höörs kommun och samverkar numera med Kristianstads kommun. Vi ser detta som en åtgärd och noterar att överförmyndaren nu konstaterar att verksamheten följer mål, planer rutiner och årshjul som är fastställda.

Den sammanfattande bedömningen är att överförmyndaren har vidtagit åtgärder i enlighet med de rekommendationer som lämnades av revisionen år 2022.

A hand holding a crystal ball over a lake with a forest in the background. The crystal ball reflects the surrounding landscape. A yellow diagonal overlay covers the right side of the image, containing the title text.

Granskning av bolagens interna kontroll

Granskning av bolagens interna kontroll

Bakgrund

Sammanfattning 2022 års granskning

- ❖ Granskningen syftade till att bedöma om bolagsstyrelserna i Osbybostäder AB, Fjärrvärme i Osby AB och Industrihus i Osby AB* har säkerställt en tillräcklig intern kontroll.
- ❖ Den sammanfattade bedömningen är att bolagsstyrelserna inte säkerställt en tillräcklig intern kontroll.
- ❖ Bedömningen grundade sig i att det inte genomfördes några riskanalyser kopplade till den interna kontrollen i bolagen och det fanns heller ingen bruttorisklista över identifierade risker.
- ❖ Därtill skedde ingen ändamålsenlig uppföljning och återrapportering av internkontrollarbetet. Slutligen genomfördes inte en ändamålsenlig dokumentation av genomförda kontrollmoment.
- ❖ Enligt Osbybostäder ABs svar tar man fram en bruttolista sedan våren 2022.

Rekommendationer

Fjärrvärme i Osby och Osbybostäder rekommenderades att:

- ❖ Årligen genomföra en riskanalys av verksamheten som utmynnar i en bruttolista med risker som ligger till grund för innehållet i internkontrollplanen.
- ❖ Följa upp arbetet med intern kontroll två gånger årligen i enlighet med kommunens riktlinjer för internkontroll.
- ❖ Säkerställa en ändamålsenlig dokumentation av kontrollerna där det bland annat framgår hur stickproven valts ut, vilka ärenden som har granskats och tiden för genomförandet.
- ❖ Besluta om internkontrollplanerna årligen och ta del av uppföljningen av kontrollerna.

* Industrihus i Osby AB har avvecklats sedan granskningen genomfördes 2022 och omfattas därmed inte av denna uppföljning.

Granskning av bolagens interna kontroll

Fjärrvärme i Osby och Osbybostäder

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
<p>Årligen genomföra en riskanalys av verksamheten som utmynnar i en bruttolista med risker som ligger till grund för innehållet i internkontrollplanen</p>	<p>Fjärrvärme i Osby</p> <ul style="list-style-type: none">❖ År 2024 är första året som bolaget har genomfört en intern kontroll.❖ Vi har tagit del av <i>Övergripande riskanalys för Fjärrvärme i Osby AB</i>. Det framgår inte när eller vem som beslutat om riskanalysen. Enligt uppgift reviderades riskanalysen senast 2022. Riskanalysen innehåller en bruttorisklista med risker uppdelade i olika kategorier samt riskvärdering utifrån sannolikhet och konsekvens. Enligt uppgift ska VD se över riskanalysen två gånger årligen och bolagsstyrelsen ska besluta om eventuella revideringar.
	<p>Osbybostäder</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Risker hanteras enligt uppgift årligen inför beslut om internkontrollplan för nästkommande år. Enligt protokoll beslutade bolagsstyrelsen att godkänna bruttolista för internkontrollplan för 2024 vid sammanträdet den 22 september 2023. Av protokollet framgår att listan skickats ut till styrelsen för diskussion inför bestämmande av 2024 års internkontroll.❖ Vi har tagit del av en Excelfil som benämns som Intern kontroll 2022 inkl. riskanalys. Filen innehåller en bruttolista på risker och för respektive risk framgår kontrollmoment, ansvar, frekvens, metod, till vem och när kontrollen ska redovisas samt en riskanalys utifrån sannolikhet och effekt vilket genererar ett riskvärde/riskenivå. Utifrån denna bruttolista har internkontrollplan för 2022 tagits fram. Enligt uppgift har samma arbetssätt använts för efterföljande års internkontrollarbete. Vi har efterfrågat men inte fått ta del av dessa underlag.❖ Utöver ovan har vi tagit del av ett dokument som benämns som <i>Riskanalys för intern kontroll 2023 och 2024</i>. Av dokumentet framgår vilka interna kontrollpunkter som genomförs 2023 och 2024, samt en värdering av risken utifrån sannolikhet och konsekvens. I dokumenten från respektive år framgår att det är samma kontrollmoment, ansvar, frekvens och metod för båda de aktuella åren.
<p>Följer upp arbetet med intern kontroll två gånger årligen i enlighet med kommunens riktlinjer för internkontroll</p>	<p>Fjärrvärme i Osby</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Av internkontrollplan för 2024 framgår att respektive kontrollmoment ska rapporteras i juni och december.❖ Vid uppföljningens tidpunkt har endast ett kontrollmoment genomförts och följts upp i juni samt december. Vi har tagit del av uppföljningen som avsåg kontrollmoment bestående av stickprov på fakturor som genomförts av styrelseledamot 2024-06-10 respektive 2024-12-16, och som redovisades vid styrelsemöte 2024-06-18 respektive 2024-12-17.
	<p>Osbybostäder</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Bolagsstyrelsen genomför fortfarande endast en uppföljning per år (i december), vilket styrks av styrelseprotokoll. Bolaget hänvisar till bolagets begränsade resurser. Därtill framhålls från bolaget att bolaget är litet och väl kontrollerat av såväl extern revision som lekmanrevision från Osby kommun. Återrapportering till ägaren sker enligt uppgift i dokumentverktöget Stratsys i vilket kontrollmomenten finns med två gånger per år.

Granskning av bolagens interna kontroll

Fjärrvärme i Osby och Osbybostäder

Rekommendation	Iakttagelser uppföljande granskning
<p>Säkerställer en ändamålsenlig dokumentation av kontrollerna där det bland annat framgår hur stickproven valts ut, vilka ärenden som har granskats och tiden för genomförandet</p>	<p>Fjärrvärme i Osby</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Vi har tagit del av exempel avseende dokumentation av ett kontrollområde. Kontrollen avser stickprov på fakturor som genomförts av styrelseledamot 2024-06-10 respektive 2024-12-16. Av dokumentationen framgår en beskrivning av vad det är som kontrollerats samt de leverantörsfakturor som granskats. Det framgår inte hur stickproven valts ut. <p>Osbybostäder</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Osbybostäder AB:s interna kontroll genomförs av en extern part som köpts in. Bolaget tillhandahåller de uppgifter som den externa parten efterfrågar. Vi har tagit del av det signerade uppdragsavtal som upprättats mellan bolaget och den externa parten avseende granskning av intern kontroll. Därtill har vi tagit del av en lista på de underlag som den externa parten efterfrågat i samband med genomförandet av respektive kontroll i internkontrollplan 2024. ❖ Bolagsstyrelsen tar del av en slutrapport för genomförda internkontroller. Av slutrapporten för 2024 framgår hur stickprov har valts ut samt vilka ärenden som granskats. Tiden för genomförandet av respektive kontroll framgår inte alltid.
<p>Beslutar om internkontrollplanerna årligen och tar del av uppföljningen av kontrollerna</p>	<p>Fjärrvärme i Osby</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Vi har tagit del av bolagets internkontrollplan för 2024 som beslutades av styrelsen 2024-02-20. Av internkontrollplanen framgår kontrollområde, riskbeskrivning, kontrollmoment, metod samt tidpunkt för avrapportering. ❖ Av internkontrollplan för 2024 framgår att respektive kontrollmoment ska rapporteras till styrelsen två gånger om året (juni och december). För samtliga kontroller förutom en består uppföljningen i att VD redovisar kontrollen på ett styrelsemöte. Vi har tagit del av styrelseprotokoll från 2024-06-18 respektive 2024-12-16 där VD presenterar kontrollaktivitet gällande fakturor i enlighet med den beslutade internkontrollplanen. <p>Osbybostäder</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Enligt uppgift fattas beslut om internkontrollplan årligen med den senaste uppföljningen som utgångsläge. Av styrelseprotokoll från 2023-09-22 framgår att bolagsstyrelsen beslutat om internkontrollplan för 2024. ❖ Av styrelseprotokoll från 2024-12-06 framgår att styrelsen tagit del av uppföljning av genomförda kontroller samt fattat beslut om att godkänna granskningsrapport för intern kontroll år 2023. Vi noterar att beslutet bygger på 2023 års internkontrollplan i enlighet med styrelsens tidigare beslut att samma internkontrollplan ska gälla för 2024. ❖ Av avtalet med den externa aktören framgår att en presentation/genomgång av resultatet av internkontrollen ska göras med VD och administrativ chef.

Samlad bedömning

Fjärrvärme i Osby och Osbybostäder

Rekommendation	Bedömning	
Årligen genomföra en riskanalys av verksamheten som utmynnar i en bruttolista med risker som ligger till grund för innehållet i internkontrollplanen	Fjärrvärme i Osby Vi bedömer att bolagsstyrelsen vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att det finns en övergripande riskanalys för bolaget med en bruttorisklista med risker som har värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. Detta är första året som bolaget genomför intern kontroll men uppger att det ska genomföras årligen.	✓
	Osbybostäder Vi bedömer att bolagsstyrelsen delvis vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Vi kan fortfarande inte styrka att bolaget tar fram en bruttorisklista med risker som ligger till grund för innehållet i internkontrollplanen. Vi noterar att det finns en bruttorisklista med tillhörande riskanalys från 2022. Enligt uppgift finns detta även för 2023 och 2024 men vi har inte fått ta del av dessa underlag. Internkontrollplanen för 2023 samt för 2024 innehåller dock en riskvärdering.	–
Följer upp arbetet med intern kontroll två gånger årligen i enlighet med kommunens riktlinjer för internkontroll	Fjärrvärme i Osby Vi bedömer att bolagsstyrelsen har vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att kontrollaktivitet avseende fakturor avrapporterats till styrelsen vid två tillfällen (juni och december) i enlighet med beslutad internkontrollplan.	✓
	Osbybostäder Vi bedömer att bolagsstyrelsen inte vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att avrapportering endast görs en gång om året. Vi noterar att bolaget hänvisar till begränsade resurser.	✗

Samlad bedömning

Fjärrvärme i Osby och Osbybostäder

Rekommendation	Bedömning	
Säkerställer en ändamålsenlig dokumentation av kontrollerna där det bland annat framgår hur stickproven valts ut, vilka ärenden som har granskats och tiden för genomförandet	Fjärrvärme i Osby Vi bedömer att bolagsstyrelsen delvis vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att det finns viss dokumentation av genomförd kontroll men det framgår inte hur stickproven valts ut. Det saknas även en utförlig beskrivning av genomförande och resultat.	—
	Osbybostäder Vi bedömer att bolagsstyrelsen har vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att styrelsen tar del av en granskningsrapport i vilken det framgår hur kontroller har genomförts, hur stickprov valts ut samt vilka ärenden som granskats.	✓
Beslutar om internkontrollplanerna årligen och tar del av uppföljningen av kontrollerna	Fjärrvärme i Osby Vi bedömer att bolagsstyrelsen delvis vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Bedömningen görs mot bakgrund av att år 2024 är första året som bolaget genomför intern kontroll. Dock har styrelsen bara beslutat om ett internkontrollmoment och styrelsen har följaktligen också bara följt upp ett kontrollmoment vid uppföljningarna. För att fullt ut bedömas ha en intern kontroll som täcker aktuella risker behöver arbetet utvecklas.	—
	Osbybostäder Vi bedömer att bolagsstyrelsen inte vidtagit åtgärder utifrån rekommendationen som lämnades vid 2022 års granskning. Vi noterar att styrelsen beslutar om internkontrollplan årligen och tar del av uppföljning av kontrollerna. Dock gör vi bedömningen mot bakgrund av att det inte finns en internkontrollplan som förändras mellan åren och därmed riskerar att inte fånga aktuella risker.	✗

Sammanfattning

Bolagsstyrelserna i Fjärrvärme i Osby AB och Osbybostäder AB

Den uppföljande granskningen visar att bolagsstyrelsen Fjärrvärme i Osby AB har år 2024 för första gången tagit fram en riskanalys med bruttolista samt en internkontrollplan som ska genomföras under året. Detta ser vi positivt på. Vidare ser vi positivt på att det genomförts en kontrollaktivitet i juni respektive december som också följts upp av styrelsen två gånger under året, i enlighet med kommunens reglemente. Dock är dokumentationen av kontrollen som har genomförts inte ändamålsenlig. Det saknas en beskrivning av genomförande och resultat.

Vid den uppföljande granskningen av Osbybostäder AB kan vi fortfarande inte styrka att det finns en bruttorisklista som ligger till grund för innehållet i de senaste två årens internkontrollplaner. Vidare har styrelsen inte beaktat rekommendationen om att följa upp arbetet med intern kontroll två gånger årligen. Vi noterar att bolaget anger att det beror på begränsade resurser. Vi ser positivt på att styrelsen tar del av en slutrapport avseende internkontrollen som dokumenterar hur kontrollerna har genomförts.

Den sammanfattande bedömningen är att bolagsstyrelserna i Fjärrvärme i Osby AB delvis har vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationerna som lämnades av revisionen år 2022.

Vidare är bedömningen att Osbybostäder AB till liten del har vidtagit åtgärder i enlighet med de rekommendationer som lämnades av revisionen år 2022.